جمهوري سوچ جي ترجمان

ABC CARTL

Daily AWAMI SOACH Karachi

روزاني

عوامي سوچ

ڪراچي

چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ

ايڊيٽر: سيد گل شاه

جلد 16 | آڱاڙو 15 سيپٽمبر 2026ع بمطابق 02 ربيع الثاني 1448هـ | قيمت: 20 | شماره 334

سنڌ ۾ ٽو سسٽر ڪرڻ لاءِ سنڌ حڪومت جو وڏو قدم، پهرين آڪٽوبر کان فلور ملن کي سرڪاري ڪٽڪ جاري ڪرڻ جو حڪر

ذخيرو اندوزن کي ڪنهن به صورت ۾ معاف نه ڪيو ويندو، هٿرادو ڪوٽ پيدا ڪندڙن خلاف سخت ڪارروائي ٿيندي: مراد علي شاهه

صوبي ۾ 2 لک 26 هزار ميٽرڪ ٽن کان وڌيڪ ضبط ٽيل ڪٽڪ مان گهٽو حصو سرڪاري تحويل ۾ وٺڻ جي هدايت

وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سومر ڏينهن صوبي ۾ ڪٽڪ جي استاڪ جي صورتحال ۽ ضبط ٽيل ڪٽڪ جي استاڪ جي حالت جو جائزو ورتو

جيڪي مارڪيٽ ۾ مناسب فراهمي يقيني بڻائي سگهجي ۽ سچي سنڌ ۽ آٽي جي قيمتن کي هيٺ آڻي سگهجي ٿو، انهن جي فراهمي يقيني بڻائي رليف ڊيڊ آهي: مراد علي شاهه

ڪٽڪ جا اسٽريٽيجڪ ذخيرا، وقت تي خريداري، مارڪيٽ ۾ اڻ ڀائتي مداخلت ۽ ذخيراندوزي خلاف سخت ڪارروائي قيمتن کي مستحڪر ڪرڻ ۽ صارفين کي هٿرادو ڪوٽ ۽ قياس آرائي واري عمل کان بچائڻ ۾ مدد ڪندي

ذخيرو اندوزن خلاف ڪارروائين تيز ڪرڻ جو حڪم، ضبط ٽيل ڪٽڪ جي اسٽاڪ کي ڪنڊ ۽ منتقل ڪرڻ واري عمل کي تيز ڪيو ويو، ۽ ريلوي پروگرام شروع ٿيڻ کان ڪجهه اڳ سموري خريداري ۽ لاجسٽڪ انتظام مڪمل ڪيا وڃن

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه صوبي ۾ ڪٽڪ جي استاڪ جي صورتحال ۽ ضبط ٽيل ڪٽڪ جي استاڪ جي حالت جو جائزو ورتو، هن خوراڪ کاتي کي هدايت ڪئي ته پهرين آڪٽوبر کان فلور ملن کي سرڪاري ڪٽڪ جاري ڪرڻ جو عمل شروع ڪيو وڃي، ڪٽڪ جي ڪنڊ ۽ منتقلي لاءِ هڪ سموري خريداري ۽ لاجسٽڪ انتظام مڪمل ڪيا وڃن

آفريدي جي بطور وزيراعليٰ جوند خلاف درخواست برقرار ڪرڻ جي ٻڌڻي ۽ لاءِ منظور

اسلام آباد (ٻيورو) وفاقي آئيني عدالت پارلياماني سيڪريٽريٽ، جي بشمور وزيراعليٰ جوند خلاف عدم اعتماد جي تحريڪ جي ٻڌڻي 21 ڪاليدر/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 21

وزيراعظم جي رليف اسڪيم، سستي پيٽرول لاءِ ڊيجيٽل نظام فعال

اسلام آباد (ٻيورو) وزيراعظم جي خصوصي رليف اسڪيم جي لاءِ، مرتضيٰ سائيڪل رڪشا، چنگچي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 22

ڪراچي: وزير اعليٰ سنڌ مراد علي شاهه اجلاس جي صدارت ڪندي ٿي

نيول رليف اسڪيم: بائيڪ ۽ رڪشا لاءِ ماهوار 20 ۽ 800 سي سي گاڏين لاءِ 30 ليٽر پيٽرول ڏنو ويندو: وفاقي وزير

وزيراعظم جي خصوصي پيٽرول رليف اسڪيم کي اهل گاڏي مالڪن ۽ صارفين جي سهولت لاءِ نئين سر جوڙيو ويو آهي :وفاقي وزير شزه فاطمه خواجه

گذريل مرحلي ۾ صرف مالڪن جي ناليءَ تي موٽرسائيڪلون رجسٽرڊ هجڻ جي شرط سبب رجسٽريشن جي شرح انتهائي گهٽ رهي هئي : وفاقي وزير عطا الله تارڙ

ڪيترين ئي گاڏين خريد ڪري وارثن يا عملي جي حوالي ڪيون ويندين آهن، اهڙي طرح وڏي انگ ۾ پوءِ هجن پنهنجي روزي ڪمائڻ لاءِ رڪشا ۽ بائيڪس هلائيندا آهن

وزيراعظم پروگرام جو تفصيلي جائزو ورتو، هدايتون ڏنيون آهن ته عوام کي رليف حاصل ڪرڻ ۾ غير ضروري طور تي محروم نه رکيو وڃي

عوامي فنڊن جي غلط استعمال کي روڪڻ ۽ اصل حقدارن جي تحفظ لاءِ بنيادي تصديقي ڪُهڙن برقرار رکيون ويون آهن، موجوده طريقيڪار تحت درخواست ڏيندڙن کي 9771 تي چار بنيادي معلومات موڪلڻي پونديون

پهرين تصديق سان گڏ معلوم ٿي ويندو ته جنهن سر ٽان ميسيج موڪليو ويو آهي اهو انهيءَ شناختي ڪارڊ تي رجسٽرڊ آهي يا نه، ته جيئن ڪم ٿيڻ کان پوءِ ئي شناختي ڪارڊ تي ٽوڪن جاري ڪيو وڃي

ڪوٺيو آهي، سڌ سماءُ واري وفاقي وزير عطا الله تارڙ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 1

ڊيجيٽل ميعشت پيداوار، واپار، طرز حڪمراني ۽ انساني ترقي جو اهم محرڪ بڻجي چڪي آهي : وفاقي وزير

ايس سي او خطي لاءِ تيز رفتار ترقي معياري روزگار جا موقعا پيدا ڪرڻ ۽ ترقياتي ڇانو ڪڌ ڪرڻ وڏو موقعو آهي

پاڪستان وڃيٽل تبديليءَ کي پنهنجي قومي ترقياتي ايجنڊا جو مرڪزي حصو بڻايو آهي

نيشنل ايڪسپو سينٽر کي ڊيجيٽل عوامي خدمتن، ٻيٽا ۽ اي ڀٽا، پاڪسي سازي ۽ ڊيموڪريٽڪ ڏاڪڻ کي هڪ قدم قرار ڏنو

اروميچي، سنڪيانگ (ر ر) رپاڙيندي، ترڪي ۽ چين آهي /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 2

خصوصي قدمن واري وفاقي وزير احسن اقبال

جماعت اسلامي جي اميرواڄ جي شرح ۾ 3 سيڪڙو گهٽائي جو مطالبو ڪري ڇڏيو

حڪومت 20 سيپٽمبر جي اسلام آباد مارچ ۾ رڪاوٽ وجهڻ کان پاسو ڪري، ٻئي صورت ۾ آڇي ڏيموڪريٽي حڪومت مٿان هونڊي : حافظ نعيم

پيٽروليم ليوي جو حڪمل خاتمو جماعت اسلامي جو بنيادي مطالبو آهي، حڪومت طرفان ڏڪل رليف پيڪيج خوشي جو ڀرتيوري آهي

لاهور (ر ر) جماعت اسلامي جي اميرحافظ نعيم الرحمان وياڄ جي شرح ۾ ڪمي ۽ گهٽ 3 سيڪ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 3

لاهور: اميرجماعت اسلامي حافظ نعيم الرحمان پريس ڪانفرنس ڪندي ٿي

آهي غدار آهن"! خالد مقبول صديقي جو نئون صوبن لاءِ روڊن تي نڪرڻ جو اعلان

ڪراچي ۽ لاهور سميت سڄي ملڪ ۾ نوان صوبا قائم ٿيڻ گهرجن، نون صوبن جو مطالبو سندن منشور ۽ شامل آهي : خالد مقبول صديقي

ايوانن هجن يا جلسا، هر هنڌ صوبن جي گاله ڪئي آهي هاڻي روڊن تي نڪرنا صبر جي آبادي وڌيڪ آهي، الڳ صوبا قائم ٿيڻ گهرجن

ڪراچي (رپورٽر) متحده قومي موومينٽ (ايم ڪيو ايم) /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 26

آسان مقامي ادارن جي نظام جي تسلسل کي يقيني بڻائڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهيون: شرجيل انعام ميمڻ

اڄ سنڌ اسيمبلي جي ڪارروائي سهڻي ڏني، ايم ڪيو ايم پنهنجي پراڻي روايت کي برقرار رکندي، لوڪل گورنمينٽ ترميمي بل جي پيش رفت دوران شور مچايو

حڪومت هي بل ڪنهن به طرح پيش ڪري سگهي ٿي، تنهن هوندي به، مختلف پارٽين تي مشتمل هڪ ڪميٽي ناهي ٿي، جنهن ۾ سهڻي پارٽين جي ميمبرن شرڪت ڪئي

ايم ڪيو ايم ڪميٽي ۾ بل جي سهڻي شڪل جي حمايت ڪئي ۽ هاڻي، اسيمبلي ۾ اچي، اهو پنهنجي موقف تي راضي هليو وڃي آهي، جڪو ايم ڪيو ايم جي پراڻي روايت آهي

شرجيل انعام ميمڻ جيڪر اهي نه اچ سنڌ اسيمبلي جي ڪارروائي سهڻي ڏني، ايم ڪيو ايم پنهنجي پراڻي روايت کي برقرار رکندي، لوڪل گورنمينٽ ترميمي بل جي پيش رفت دوران شور مچايو، هن جيڪر ۽ حڪومت جي بل ڪنهن /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 18

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات ترانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوباني وزير شرجيل انعام ميمڻ جيڪر اهي نه اچ سنڌ اسيمبلي جي ڪارروائي سهڻي ڏني، ايم ڪيو ايم پنهنجي پراڻي روايت کي برقرار رکندي، لوڪل گورنمينٽ ترميمي بل جي پيش رفت دوران شور مچايو، هن جيڪر ۽ حڪومت جي بل ڪنهن /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 18

اسلام آباد: چيف جسٽس آف پاڪستان اعلان جي صدارت ڪندي ٿي

سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر جي 69 هين ڪامن ويلٿ پارليماني ڪانفرنس ۾ شرڪت

جتي پارليماني معاملن جمهوري نظام، قانونسازي پارليماني طريقيڪار ۽ ڳڙيل ماڄسپي وارن مختلف معاملن تي خيال جي ڏي ورٽ

سنڌ اسيمبلي جو سيڪريٽريٽ جي ايبر. عمر فاروق ۽ ڊائريڪٽر جنرل ميڊيا عرفان احمد ميمڻ پڻ وفد سان گڏ آهن

جمهوري قدرن جي استحڪام ۽ قانونسازي تي پارليماني طريقيڪار بابت تجربن جي ڏي ورٽ جا موقعا فراهم ٿيندا

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر پارليماني ڪانفرنس ۽ شرڪت سنڌ اسيمبلي ويلٿ پارليماني ڪانفرنس (CPC) ۾ شرڪت ڪري /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 5

جي پي 16 ديامر 2: بيلٽس جي ڳٽڪ ڪانپوءِ پ پ اميدوار ڪامياب

اليڪشن ٽربيونل جي حڪر ۽ اليڪشن ايڪٽ 2017 جي سيڪشن 95 تحت پوسٽل بيلٽس جي ڳڻپ ڪئي ويئي

ڳڻپ مان ظاهر ٿيو ته عطا الله 6,618 ووٽ حاصل ڪيا، جڏهن ته امام ملڪ 6,605 ووٽ حاصل ڪيا هئا

7 جون ٿيل چونڊن ۾، پوسٽل بيلٽس جي ڳڻپ کان سواءِ ئي امام ملڪ کي شروعاتي طور تي ڪنيندڙ قرار ڏنو ويو هو

ڳڻتي آفيسر (PPP) جي اميدوار کي ڪامياب قرار ڏنو ويو، پوسٽل بيلٽس جي ڳڻپ ڪانپوءِ فرق 16_GB ووٽن جو ٿي ويو، 11 آڇيءَ چنڊ نتيجي ۾ 16_GB واٽس (ر) پاڪستان جي ٽئي ڪئي

دهشتگرديءَ خلاف جنگ فيصلاڪن مرحلي ۾ آهي : بلوچستان جو وزيراعليٰ

دهشتگرد عنصرن خلاف ڪارروائي رياستي اداڻن جو پختو عزم ۽ پيشوراڻي صلاحيت جي ترجماني آهي

سيڪيورٽي فورسز مستونگ ۾ فتنه الهندستان خلاف ڪارروائي دوران ڪاميابي سان نشانو بڻايو ويو

ڪارروائي دوران دهشتگردن جي گاڏي کي ڪاوڙ ڪاپٽر ذريعي ڪاميابي سان نشانو بڻايو ويو

دهشتگردي خلاف جنگ ۾ سيڪيورٽي فورسز جي پيشوراڻي مهارت، جرئت ۽ موثر ڪارروائي ڪارڪردگي آهي

ڪوئٽا (ر ر) بلوچستان جي وزيراعليٰ ميرسرفراز بگٽي مستونگ ضلعي ۾ فتنه الهندستان خلاف سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائي جي ڪاوڙ کندي جيڪو آپريشن ڪيو هو، تنهن جي ڪاميابي تي مبارڪ ڏيڻ لاءِ ڪوئٽا ۾ هڪ پريس ڪانفرنس ڪندي ٿي

رپاڙيندي: وفاقي وزير ريلوي حنيف عباسي رپاڙي اسٽيشن جي افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي

ڊيجيٽل پليٽ فارم طرفان صارفين جي ذاتي ڊيٽا گڏ ڪرڻ بابت سنگين سوال

صارفين جي آڌار تي ڪمپني ۽ عهديدار آڻ ليئن سرڪمين بابت وڏي پيماني تي معلومات گڏ ڪرڻ جو انڪشاف

ڏاڍا عالمي ڊيجيٽل پليٽ فارم صارفين جي مواڪلي فون ۽ آڌار ليئن سرڪمين مان مختلف قسمن جي ڊيٽا حاصل ڪرڻ ٿا

ڪراچي (رپورٽر) ڊيجيٽل پليٽ فارمس طرفان صارفين جي ذاتي ڊيٽا گڏ ڪرڻ بابت سنگين /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 11

ڪراچي سميت سنڌ ۾ سرڪاري ۽ قيمتي زمينن تي مبينا قبضا بابت اڄ جو ڊائريڪٽر جنرل جو انڪشاف

ماسٽر پلان، بلڊنگ ڪنٽرول ۽ سرڪاري تعزيتي عوامي هنڌن جي مبينا واپاري استعمال بابت اڄ جو ڊائريڪٽر جنرل جو اهم اجلاس ۾ آهن

ڪيترين ئي سياسي شخصيتن، بلڊرن، ڊيلرن، سرڪاري آفيسرن ۽ پين لاءِ ليڪ مائيٽن جي معاملن جو جائزو ورتو ويو

ڪجهه ڪائونسلن ۽ ريونيو فورمن احتساب ٻيورو (ايمبا)، وفاقي جاچ اداري (ايف اي)، اينٽي ڪرپشن ۽ پين جاچ ادارن ڪئي ٿي

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي سميت سنڌ ۾ سرڪاري ۽ قيمتي زمينن تي مبينا قبضن بابت جاچ جو ڊائريڪٽر جنرل جو انڪشاف سنڌ ۾ سرڪاري ۽ قيمتي زمينن تي مبينا قبضن جي الاٽمينٽ ۽ منتقلي تعميرا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 2

ڪراچي: پي ٽي آءِ سنڌ جو صدر حليم عادل شيخ پريس ڪانفرنس ڪندي ٿي

ڪراچي، پوليس ڪارروائي، گينگ وار جو اهم جوابدار گرفتار

گرفتار جوابدار گينگ وار جي سرغنو ڪاشف ڏاڏا جو ويجهو آهي

ڪاشف ڏاڏا جي ملڪ مان فرار ٿيڻ بعد جوابدار نصير پاڻ کي ڪارونڌ ۽ پر گينگ هلائڻ رهيو هو

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي جي ڪلاڪنن پاڻ کي ڪارونڌ ۽ پوليس ڪارروائي کان بچائڻ لاءِ ڪيڏانهن ڀڄي ويو آهي، واڌ گهاٽ ڪري ورتو آهي، جو اهم جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو آهي

پوليس /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 17

17 ڪلاڪن کان پوءِ ڊيپي پمپنگ اسٽيشن جي بجلي بحال

بجلي بحال ٿيندي ئي متاثر 10 مان 8 پمپ فعال ڪيا ويا

آڇي ويو صبح جو 6 بجي ڪيبل فالٽ سبب ڊاليجي ۽ تي بجلي ۾ جو وڏو بريڪ ڊائون ٿيو هو

ڪراچي حيدرآباد فياض حسين عباسي جمڻ ۽ ضلعن ۾ قلم 144 لاڳو ڪري ڇڏيو

حيدرآباد (ٻيورو) حيدرآباد، بدين، سجاول ۽ ٺٽو ۾ 30 ڪلاڪن لاءِ بجلي جي فراهمي معطل ٿيڻ کان پوءِ ڊاليجي پمپنگ اسٽيشن جي بحالي ۾ تيزي آڻڻ لاءِ ضلعن ۾ قلم 144 لاڳو ڪري ڇڏيو

ڪشنر حيدرآباد فياض حسين عباسي جمڻ ۽ ضلعن ۾ قلم 144 لاڳو ڪري ڇڏيو

حيدرآباد (ٻيورو) حيدرآباد، بدين، سجاول ۽ ٺٽو ۾ ڪيبل جي ڀڃڻ جي ڪري ڊاليجي پمپنگ اسٽيشن بحالي ٿيڻ کان پوءِ ڊاليجي پمپنگ اسٽيشن جي بحالي ۾ تيزي آڻڻ لاءِ ضلعن ۾ قلم 144 لاڳو ڪري ڇڏيو

ڪشنر حيدرآباد فياض حسين عباسي جمڻ ۽ ضلعن ۾ قلم 144 لاڳو ڪري ڇڏيو

بي ٽي آءِ لاڻگ مارچ ملتوي، اسلام آباد هاءِ ڪورٽ وڏو حڪر ڏئي ڇڏيو

ڪيس جي ٻڌڻي جيف جسٽس سردار شمفراز ڊوگر جي سربراهي ۾ ٽن رڪني لارجر بينچ ڪئي

جنهن ۾ جسٽس اعظر خان ۽ جسٽس آصف پڻ شامل هو

اسلام آباد (ٻيورو) اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي ٽي رڪني لارجر بينچ جسٽس اعظر خان ۽ جسٽس آصف پڻ شامل هو، بي ٽي آءِ جي لانگ مارچ جي ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي

اضافي (پي ٽي آءِ) جي 27 سيپٽمبر جي لانگ /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 3

ڪراچي: پي ٽي آءِ سنڌ جو صدر حليم عادل شيخ پريس ڪانفرنس ڪندي ٿي

ڪراچي، پوليس ڪارروائي، گينگ وار جو اهم جوابدار گرفتار

گرفتار جوابدار گينگ وار جي سرغنو ڪاشف ڏاڏا جو ويجهو آهي

ڪاشف ڏاڏا جي ملڪ مان فرار ٿيڻ بعد جوابدار نصير پاڻ کي ڪارونڌ ۽ پر گينگ هلائڻ رهيو هو

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي جي ڪلاڪنن پاڻ کي ڪارونڌ ۽ پوليس ڪارروائي کان بچائڻ لاءِ ڪيڏانهن ڀڄي ويو آهي، واڌ گهاٽ ڪري ورتو آهي، جو اهم جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو آهي

پوليس /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر 17

17 ڪلاڪن کان پوءِ ڊيپي پمپنگ اسٽيشن جي بجلي بحال

بجلي بحال ٿيندي ئي متاثر 10 مان 8 پمپ فعال ڪيا ويا

آڇي ويو صبح جو 6 بجي ڪيبل فالٽ سبب ڊاليجي ۽ تي بجلي ۾ جو وڏو بريڪ ڊائون ٿيو هو

ڪراچي

جمہوری سوچ ترجمان
Daily AWAMI SOACH Karachi
روزنامہ عوامی سوچ کراچی
چیف ایگزیکٹو : سید شفقت حسین شاہ شیرازی
اگادر 15 ستمبر 2026ء بمطابق 02 ربیع الثانی 1448ھ

نوان صوبا یا بااختیار ضلعا؟ پاکستان جي سياست ۾ نئين بحث جو اصل مقصد ڇا آهي؟

غلام مصطفيٰ جمالي

پاکستان ۾ نون صوبن جو مطالبو ڪو نئون سياسي موضوع ناهي. ٻه ڏهاڪن ۾ ملڪ ۾ سياسي حالتون تبديل ڏينديون آهن ته انتظامي ڍانچي، نئين صوبن جا اختيار جي وڌ ويڪ ٻڌڻ شدت سان سامهون ايندي ۽ ويندو آهي. اڄ به مختلف سياسي حلقن ۾ اها بحث ٻڌڻ ۾ اچي رهي آهي ته آبادي ۽ وڏا انتظامي مشڪلاتن ۽ عوام کي فوري سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ نوان صوبا ناهيا وڃن يا موجوده ضلعن ۾ مقامي ڪميٽين جو حقيقي معني ۾ بااختيار بڻايو وڃي. ظاهري طور ٻنهي تجويزن جو مقصد عوام کي بهتر انتظامي سهولتون فراهم ڪرڻ آهي. پر حقيقت اها آهي ته پاڪستان جهڙي مختلف ثقافتن ۽ علاقن واري ملڪ ۾ صوبن جي جوڙجڪ رڳو انتظامي معاملو ناهي. پر ان سان سياسي، تاريخي، لساني ۽ علاقائي حساسيتون پڻ جڙيل آهن.

اها ڳالهه پنهنجي جاءِ تي درست آهي ته پاڪستان جي آبادي ڪيترائي ڀيرا وڌي ڇڪي آهي. راهنڊا شهرين کي صوبائي مرڪز تائين پهچڻ ۽ ڳڻيائين ڪي منهن ڏيڻو پوي ٿو. هڪ عام شهري لاءِ تعليم، صحت، روزگار، زمين جي معاملن، پوليس، عدالتن ۽ سرڪاري ادارن سان لاڳاپيل ڪيترن ئي ڪمن لاءِ ڊگهو فاصلو طئه ڪرڻ ڏکيو ڪم آهي. ان ڪري ٻڌايو ويندو آهي ته نوان صوبا ۽ وڌيڪ ضلعا ٺاهڻ سان انتظامي نظام ڪافي حد تائين بهتر ٿي سگهي ٿو. پر هن سموري بحث ۾ هڪ اهم سوال کي نظرانداز نٿو ڪري سگهجي ته ڇا نوان صوبا يا وڌيڪ ضلعا واقعي ئي عوام جي زندگي ۾ حقيقي تبديلي آڻيندا؟ ڇا اهي قدم واقعي ئي انتظامي مسئلا حل ڪندا، يا صرف نوان سياسي ۽ انتظامي مرڪز پيدا ڪندا؟ ان سوال جو جواب ڳولڻ لاءِ اسان کي صرف نقشا نه، پر پاڪستان جي تاريخ، سياست ۽ سماج کي به سمجهڻو پوندو.

پاڪستان جي تاريخ ۾ نئين صوبن جو مطالبو ڪيترائي ڀيرا پيدا ٿيو آهي. ڪڏهن اهو مطالبو انتظامي سهولت جي بنياد تي ڪيو ويو ته ڪڏهن لساني ۽ ثقافتي سڃاڻپ جي بنياد تي. ڪڏهن اهو مطالبو وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ اختيارن جي ورهاڱي جي نالي تي اڀريو ته ڪڏهن وري ڪنهن خاص علائقي جي محرومين کي بنياد بڻايو ويو. اهو ئي سبب آهي جو نئين صوبن جو سوال هميشه جذباتي رهيو آهي. ان ۾ رڳو انتظامي دليل ئي نه، تاريخي ۽ سماجي زخم به شامل رهيا آهن.

مثال طور، 1970ع واري ون يونٽ جي خاتمي کان پوءِ ڪيترن ئي ننڍن صوبن جو مطالبو ڪيو ويو. ان وقت به اهو خيال هو ته وڏن صوبن جي ڪري ڪجهه علائقن ۽ ماڻهن جي آواز ٻڌڻ ۾ نه ايندي. اڄ به ساڳيو دليل ڏنو وڃي ٿو. پر فرق اهو آهي ته ان وقت جو مطالبو ڪنهن حد تائين سياسي تحريڪن جي ڪري پيدا ٿيو هو، جڏهن ته اڄ گهڻو ڪري اهو مطالبو انتظامي سهولت جي نالي تي پيش ڪيو ويندو آهي. ٻنهي جي پويان سوچ ۽ مقصد ۾ فرق آهي.

سنڌ جي سياست ۾ به نئين صوبن جو سوال ڪيترائي ڀيرا اڀريو آهي. ڪڏهن سنڌ کي ٻن حصن ۾ ورهائڻ جي ڳالهه ٿي ته ڪڏهن ڪراچي کي الڳ صوبو بڻائڻ جي. ڪڏهن سنڌ جي شهري علائقن ۾ اهو تاثر پيدا ٿيو ته اهي علائقا ڄڻ ته صوبائي حڪومت جي ترجيحن ۾ پوئتي رهجي ويا آهن. ان ڪري اتي نئين صوبي جو مطالبو وڌيڪ زور وٺندو رهيو آهي. پر هتي به اهو سوال اهم آهي ته ڇا نئون صوبو واقعي سڀني مسئلن جو حل آهي، يا اهو صرف هڪ نئون سياسي ۽ انتظامي مرڪز پيدا ڪندو؟ ڇا اهو ممڪن آهي ته موجوده صوبي جي اندر ئي ڪمشنري يا ڊويزن جي سطح تي وڌيڪ بااختيار يونٽ قائم ڪيا وڃن؟ ڇا ڪراچي جهڙي وڏي شهر کي ڌار صوبو بڻائڻ کان سواءِ ان جي ميونسپل ۽ ٽائون سطح جي اداري کي وڌيڪ خودمختيار نه ڪري سگهجي؟ اهي سڀ سوال هن بحث جو لازمي حصو آهن.

هڪ ٻيو اهم پاسو اهو آهي ته نئين صوبن جي مطالبي ۾ ڪهڙي حد تائين حقيقي عوامي جذبو آهي ۽ ڪهڙي حد تائين سياسي مفاد. ڪيترائي ڀيرا اهو ڏسڻ ۾ آيو آهي ته نئين صوبن جو مطالبو اڀارڻ ۾ اهي سياسي قوتون اڳيان هونديون آهن جن جو اثر ۽ سياسي بنياد موجوده وڏن صوبن ۾ گهٽ آهي. ان ڪري ڪڏهن ڪڏهن اهو تاثر به ملي ٿو ته نئون صوبو ڄڻ ته ڪنهن جماعت جي سياسي طاقت کي ڪمزور ڪرڻ جو ذريعو بڻجي ٿو. ان ڪري نئين صوبن جي بحث کي ڪنهن هڪ جماعت يا مخصوص علاقائي جي سياسي نعري تائين محدود ڪرڻ ڏاڍي ڏکوءِ عرصي تائين ڪاميابي نٿي ٿي سگهي

بقایا عوامی سوچ 01

ل انتظامیہ، استاد نے نیالین کی سخت پریشانیوں کی منہیں ڈیکو پنجے رہیبر آفی اسکول و صاف پیمنٹ ہیں، بجلی یا سولر سسٹم بھی سہولت موجود نہ ہجنہ سب خاص ٹور ہی معصوم نیالین کی سخت تکلیف پہنچی ایچ رہی آفی جذبہ نہ بات ہور جی مناسب سہولت نہ ہجنہ ول ھک اھم مسئلہ پانی کے آفی ان کا علاوہ استاندہ ال کہ رسیبن و میزون جذبہ نہ شاگردیائین لا دیسکون ہیں صورت و احتجاج جو سلسلہ جاری رکیو ویندو

بقایا عوامی سوچ 09

جی شاہباب شاگرد و سرٹیفکیٹ روھائنڈ پاکستان واکنٹری ایسوسیشن (APDA) جی سھکار ہیں ہ ایس کیو التراساؤنڈ سینٹر جی تماہن کامیاب بیچ جی شاگرد و شاگردیائین تقریب بہار بخش بروھی گوٹ، یوسی نمبر 7، سہراب گوٹ ٹائین، ضلع ایور کراچی و منعقد ہی تقریب پہ تعلیم۔ فنی مہارت و صحت جی شعبی مان لاچیل مہمان۔ واکنٹن۔ استاد ن شاگرد وڈی مڈاہن جی رنز نثر جازھی سگھجی، واکنٹر انگ و شرکت کیٹن تقریب پہ خاص مہمانن طور مینگل بلوچ ویلفیئر سوسائٹی جی صدر شرکت علی مینگل، جامعہ الحسن مدرسی جی مفتی مصعب حسن عباسی و کیپٹر احمد جامزو، ڈاکٹر عبدالرزاق جمع، واکنٹر گل ناھی، ڈاکٹر شاہلا و واکنٹر طیبہ بن موجود ھا۔ شکراچیو پا ایسوسیشن جی صدر عاصر نواز وڑائچ تقریب و شرکت نہ کرہی سگھیا۔ جنھین جی ہن فون ذریعے معذرت کندی تقریب لاء پہنچی نہ سگھیا۔ عبدالغنی شورو، فاؤنڈیشن اسکول جو روح روان پرویز احمد جامزو، ڈاکٹر عبدالغفار قریشی APDA جی طرفان واکنٹر قریشان ذاھری۔ واکنٹر عبدالرزاق جمع، واکنٹر گل ناھی، واکنٹر شاہلا و واکنٹر طیبہ بن موجود ھا۔ شکراچیو پا ایسوسیشن جی صدر عاصر نواز وڑائچ تقریب و شرکت نہ کرہی سگھیا۔ جنھین جی ہن فون ذریعے معذرت کندی تقریب لاء پہنچی نہ سگھیا۔ عبدالغنی شورو، فاؤنڈیشن اسکول جو روح روان پرویز احمد جامزو، ڈاک

جنگشاهي گورنمينٽ ڪرار مين اردو اسڪول ڪيمپس ۾ بنيادي سهولتن جي ڪوٽ، فوري فراهمي جو مطالبو

جنگشاهي ۾ بنيادي سهولتن جي ڪوٽ سبب اسڪول انتظاميا، استادن ۽ نياڻين کي سخت پريشانين کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي

اسڪول ۾ صاف پيئڻ جي پاڻي، بجلي يا سولر سسٽم جي سهولت موجود ناهي. اسڪول جي مختلف ڪلاسن جي ڊوڙون ۽ ڊرين جي مرمت جي پڻ سخت ضرورت آهي

شاگردياڻين لاءِ ڌيسڪون پڻ ڪافي تعداد ۾ موجود ناهن. اسڪول جي مختلف ڪلاسن جي ڊوڙون ۽ ڊرين جي مرمت جي پڻ سخت ضرورت آهي



جنگشاهي ۽ بنيادي سهولتن جي ڪوٽ سبب اسڪول انتظاميا، استادن ۽ نياڻين کي سخت پريشانين کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي

جي ڪوٽ، فوري فراهمي جو مطالبو

جنگشاهي گورنمينٽ گرلز مين اردو اسڪول ڪيمپس ۽ بنيادي سهولتن گرنمينٽ گرلز مين اردو اسڪول ڪيمپس

اسڪالر شپ ۽ وظيفا جي ورڇ ۾ ڏيرن جي شڪايت

سجاول ۾ بدامني ٻوٽ ڇڪڻ ويڙهه مين گرلس پرائمري اسڪول مان پيئڻ جي پاڻي جي موٽر نامعلوم چور چوري ڪري ويا

اسڪول ۾ چوڪيدار نه هئڻ ڪري هر هفتي اسڪول مان چوري ٿيندي آهي برات اسڪول جي دري توڙي موٽر چوري ڪري ويا

معصوم ٻار پاڻي استعمال ڪندا هئا سجاول پوليس چوري ٿيل موٽر واپس نه ڪرائي

اريا جي ڊيڄهن S.S.P آفيس اڳيان سوين شاگردياڻين سان گڏ احتجاج ڪيو ويندو

سجاول (ريپورٽ امتياز ميمڻ) سجاول ۾ بدامني، چور چوري ويڙهه مين گرلس پرائمري اسڪول مان پيئڻ جي پاڻي جي موٽر نامعلوم چور چوري ڪري ويا هيڊ مسٽريس ميمبر فرزانه ميمڻ

سجاول پوليس ٻارن سميت مفاڻيي بعد اشتهاري ڏوهاري کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ڌڪو ڏنو

سجاول ريجھو سريج نگر لنڪ روڊ تي ڏوهارين جي موجودگي جي اطلاع تي پوليس ڪارواڻي ڪئي

جنهن فائرنگ جي ڏني پڻ بعد هڪ اشتهاري ڏوهاري نظير احمد آمڙو کي زخمي حالت ۾ گرفتار

سجاول (ريپورٽ امتياز ميمڻ) سجاول پوليس ٻارن ميمبر مفاڻيي بعد اشتهاري ڏوهاري کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ڌڪو ڏنو. ميڊيا سيل

زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيل ڏوهاري نظير احمد آمڙو

جوهي شهر جي وارد 3 ۽ 4 نئين ڪالونين جي متاثر رهواسين جو احتجاج

ميونسپل ڪميٽي جوهي جي چيئرمين علڻ خان لغاري، سي ايم او زاهد سولنگي ۽ ٻئي ڪيترا عملي خلاف احتجاجي مظاهرو

جاڳيل ٻارهين ۽ نئين ڪالونين ريننڊر مڪ ڪهڙي ۽ گذريل ڇهن مهينن کان گندي پاڻي ٻوڏجي رهڻ سبب سخت مڪمل بند ٿي پيو آهي

اڄ رڄ جوهي واحد رستو آهي جي ان لنگر تي گندي پاڻي جا تلاءَ هئڻ ڪري ڪائي پيرا ايپرسن، ٻارڙا، نياڻيون ۽ عورتون ان گندي تلاءَ ۾ ڪري پيون آهن

جوهي (ريپورٽ رحيم بخش) جوهي شهر جي وارد 3 ۽ 4 نئين ڪالونين ريننڊر مڪ ڪهڙي ۽ ٻئي ڪيترا گهر پاڻي ٻوڏجي رهڻ سبب سخت مڪمل بند ٿي پيو آهي. ان ڪري ڪالونين جي مڪين ۽ دڪانن ۾ گندو پاڻي داخل ٿي ويو آهي. جنهن ڪري ماڻهن جي روزمره زندگي بلڪل متاثر ٿي آهي. ڪيترن ئي گهرن ۾ ٻارن لاءِ کائڻ جو ڪجهه به موجود نه آهي. ڪيترن ئي ماڻهن جا ڪاروبار به بند ٿي ويا آهن. ڪالونين جي مڪين ۽ گهرن ۾ گندو پاڻي داخل ٿيڻ سبب ماڻهن جو ننڊ به حرام ٿي ويو